

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Versijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Can the Practising Accountant Contribute to National Productivity?

Cornwell, R. J. — Het zijn vooral de kleinere bedrijven welke meer dan ooit behoefte hebben aan adviezen op het gebied van financiering, planning, personele en administratieve organisatie en dergelijke.

Mede in verband met de soms prohibitief hoge kosten van een organisatie-adviseur of andere specialisten, ligt hier een taak voor de openbare accountant om zijn cliënten van advies te dienen. Zonodig kunnen kleinere accountantskantoren tezamen een adviesbureau oprichten, hetzij voor gezamenlijke rekening, hetzij als zelfstandige eenheid.

A II - 1

The Accountant, 20 april 1963

E 635.451 : E 741.23

III. LEER VAN DE ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

Administratieve automatisering

Het meinummer van het Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie is geheel gewijd aan een aantal aspecten van de automatisering van de administratie. Naast beschouwingen over de ontwikkeling, de techniek, de functionarissen en de invloed op de organisatie wordt in een tweetal artikelen ook het programmeren behandeld, terwijl andere opstellen o.a. betrekking hebben op de positie van de accountant, op sociaal-economische aspecten en op de toekomst van computers. Tenslotte volgt een bibliografie van introducties tot het onderwerp der automatisering.

A III - 3

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, mei 1963

E 738

IV. LEER VAN DE CONTROLE

De accountant en de fusie van ondernemingen

Rietschoten, Prof. A. M. van — De relatie tussen de functie van de accountant en de fusie kan vanuit tweërlei gezichtspunt worden benaderd. De schrijver behandelt in de eerste plaats de verantwoordelijkheid welke de accountant draagt, indien hij als adviseur optreedt ter zake van een door een cliënt beoogde fusie. Het verdient aanbeveling dat de openbare accountant, alvorens een aanvullend fusieonderzoek in te stellen, over de grondslagen ervan van gedachten wisselt met de openbare accountant van de fusiepartner. De schrijver behandelt in dit verband enkele bijzondere situaties.

De tweede wijze van benadering betreft de invloed welke een gerealiseerde fusie kan hebben op de plaats en de werkzaamheden van de openbare accountant. Alhoewel coördinatie van de accountantscontroles bij samenvoeging van bedrijven noodzakelijk is, behoeft een verdergaande concentratie van controle-opdrachten, waarbij dan een keuze uit de fungerende accountants moet worden gedaan, nog niet rationeel te zijn. Mogelijk kan meer worden bereikt met openbare accountants ten behoeve van plaatselijke vestigingen, wier werk met dat van de accountant der moedermaatschappij wordt gecoördineerd, terwijl deze laatste daarop toezicht uitoefent.

A IV - 3 : Ba VI - 5 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, mei-juni 1963*

E 635.451 : E 741.23 : E 633.11

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

A Closer Look At Operations Research

D o h e r t y, P h. A. — De toeneming in grootte en ingewikkeldheid van de onderneming maakt het de bedrijfsleiding steeds moeilijker snel tot beslissingen te kunnen komen. Een integrale wijze van onderzoek van de bedrijfsactiviteiten - het activiteitenonderzoek (operations research) - is derhalve geboden. In dit artikel geeft de schrijver een overzicht van de voornaamste technieken van dit activiteitenonderzoek, hetwelk omschreven kan worden als „het systematisch onderzoek van de bedrijfsproblemen teneinde een kwantitatieve voorspelling te geven van de bedrijfsvoorwaarden, waaronder optimale resultaten kunnen worden verkregen en daarbij tevens betrouwbare kwantitatieve grondslagen voor beleidsbeslissingen te leggen”. Het wezenlijke van het activiteitenonderzoek wordt gevormd door het te onderzoeken probleem in een wiskundig model vast te leggen en vervolgens de variabelen te kwantificeren.

Tot de voornaamste technieken behoren de wiskundige programmering, de netwerktheorieën zoals PERT en CPM, alsmede de elektronische informatieverwerking. De schrijver beschrijft enkele veelvuldig gehanteerde modellen en besluit met een opsomming van de toepassingsmogelijkheden van het activiteitenonderzoek.

Ba III - 2
E 76

Journal of Marketing, april 1963

Een tegen drie in een discussie over de methode

G o u d r i a a n, P r o f. D r. I r. J. — De titel van dit artikel heeft betrekking op een „Open Brief” door Ir. R. M. van Hees, Prof. Ir. W. Mohemius en Drs. A. R. van der Burg naar aanleiding van een eerder door de schrijver gegeven beschouwing over de statistische bepaling van de veiligheidstoets in het bestelniveau. In enkele algemene opmerkingen wordt gesteld dat de groei van een bedrijf geen reden is om een goedkopere maar minder nauwkeurige methode van berekening toe te passen. Evenzeer acht hij het onjuist om rekentechnieken te ontwerpen welke rechtstreeks en speciaal geschikt zijn voor elektronische rekenmachines in plaats van eerst een theoretische analyse van het desbetreffende probleem te maken en daaruit een zo nauwkeurig mogelijk rekenschema af te leiden.

Vervolgens wijst de schrijver op een tweetal bronnen van grote onnauwkeurigheid in het betoog van zijn opponenten. De eerste betreft de benadering van een exacte functie van drie onderling onafhankelijke kenmerken door een stochastisch verband met één grootheid, de tweede betreft de methode van de Gammaverdeling, welke veel slechter dan een aangepaste Poissonverdeling de overschrijdingskans benadert en met name zou leiden tot een grotere dan de vereiste veiligheidstoets. Overigens dient men te bedenken dat ook de Poissonverdeling niet voor elke toepassing geschikt is. Het kan zelfs wenselijk zijn elke statistische benadering achterwege te laten en zich te baseren op gegevens van bv. de fabrieksplanning.

Ba III - 2
E 76

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, mei 1963

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

De calculatie van het inkomen uit ondernemen en de economische kringloop

M e y, P r o f. D r. A. — Zowel in de nationale huishouding als in de bedrijfshuishouding dient het beginsel te worden toegepast dat enerzijds de bereikte welvaart, uitkomende in de kringloop goederen-geld-goederen, in stand moet worden gehouden, anderzijds de verwerving van een inkomen voor ondernemenden moet worden nagestreefd. Deze tweeledigheid in de bewindvoering wordt weerspiegeld in de comptabiliteit. De grondslagen naar welke de comptabiliteit der huishoudingen zijn opgebouwd, dienen eenheid van conceptie te vertonen opdat de kringloop in de economische samenleving in sluitend verband kan verlopen.

In een zeer uitvoerig opstel werkt Prof. Mey deze conceptie uit, daarbij steunende op zijn versie van de waardeleer, welke hij beschouwt als een sociaal-economische theorie der gecombineerde waardebegrippen - t.w. vervangingswaarde en opbrengstwaarde - omdat Limperg haar immers afleidde uit de continuïteit in de structuur der maatschappelijke voortbrenging, gegeven de permanentie van de behoeften. Het is derhalve onjuist de continuïteit in het bestaan van de bedrijfshuishouding als de grondslag van Limperg's waardeleer voor te stellen, zoals o.a. in fiscale kringen gebeurt.

De schrijver behandelt vervolgens o.m. het begrip constante kosten en de arbitraire afschrijvingen en besluit zijn uiteenzetting met een verweer tegen de opvatting dat het calculeren in vervangingswaarde een inflatoir effect zou hebben, dan wel een zodanig bestaand effect zou versterken.

Ba IV - 2
E 136.321.3 : E 012.21

Economie, mei 1963

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Enige opmerkingen nopens de positie van de aandeelhouders in het kader van fusies en andere vormen van samenwerking

Ravestein, Dr. H. P. W. van, en Drs. H. P. M. van Ravestein — De problematiek van de positie van de aandeelhouders in geval van fusies of andere vormen van samenwerking dient tegen een brede achtergrond te worden gezien. Niet alleen zijn er talrijke categorieën aandeelhouders, welker onderlinge belangen bepaald niet overeenstemmen - kleine beleggers, familiegroepen, institutionele beleggers, beleggingsmaatschappijen - doch ook en vooral de talloze vormen van samenwerking, onder verschillende invloeden tot stand gekomen, zijn van belang voor de beoordeling van de positie van de aandeelhouders.

In verband hiermede maken de schrijvers enige opmerkingen over een viertal fusie-typen, t.w. de technisch-economisch geïnduceerde, de commercieel-economisch geïnduceerde en de financierings-technisch geïnduceerde fusie alsmede de samenwerking van gespecialiseerde en gedifferentieerde bedrijven. De daarbij te onderscheiden motieven voor fusie - winst-maximalisering, economische machtsvorming in de zin van marktbeheersing, verzekering van de continuïteit van de onderneming - spruiten voort uit en zijn gericht op dermate ingewikkelde economische verhoudingen - bv. de Euromarkt - dat vele aandeelhouders niet in staat zijn hun eigen belang op lange termijn te beoordelen, laat staan dat van de onderneming. De bescherming van hun positie tegen een détournement de pouvoir - door henzelf of door andere pressiegroepen - wordt niet verkregen door wettelijke maatregelen, zelfs niet door die op het gebied van verplichte publiciteit.

Ba V - 3b : VI - 5 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfs-huishoudkunde, mei-juni 1963*
E 325.23 : E 633.11

Uitkering van interimdividend

Slagter, Prof. Mr. W. J. — Aan de redactie van dit tijdschrift werd - met het oog op mogelijke benadeling van de ex-bloot-eigenaar door het uitkeren van een interimdividend aan de vruchtgebruiker - de vraag gesteld of zo'n dividend mag worden uitgekeerd zonder een daartoe strekkende statutaire bevoegdheid van de directie. De vraag wordt aan de hand van een vijftal meer algemeen gestelde punten uitvoerig behandeld en tenslotte ontkennend beantwoord. In het onderhavige geval luidt de conclusie „dat de ex-bloot-eigenaar onder de huidige wetgeving niet benadeeld kan worden door een uitkering van interimdividend aan de vruchtgebruiker, onverschillig of de directie al dan niet statutair bevoegd was tot het uitkeren van interimdividend”. Na het einde van het vruchtgebruik dient een verrekening plaats te vinden. De desbetreffende regeling in het nieuwe B.W. is weliswaar eenvoudiger doch naar de mening van de schrijver niet tevens rechtvaardiger.

Ba V - 6 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, april 1963*
E 346.1

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Ondernemer en onzekerheid

Muiswinkel, Prof. Dr. F. L. van — Het centrale en steeds actuele probleem der economische wetenschap is het element der onzekerheid in het economische handelen. De schrijver bepaalt zich in dit artikel tot enkele van die facetten, welke een rol spelen in de verhouding tussen overheid en ondernemer.

De onzekerheid doet de ondernemer, die een op continuïteit ingestelde combinatie van produktiefactoren leidt, zoeken naar middelen om zich tegen de onvoorzienbare gevolgen daarvan veilig te stellen. Deze middelen zijn in beginsel alle gericht op de handhaving en/of vergroting van het reële bedrijfsvermogen. Het is vooral de nominalistische winst-opvatting van de fiscus, welke de ondernemer in een conflictsituatie met de overheid kan brengen. Enerzijds doordat de fiscus de toepassing van de vervangingswaarde niet toestaat en derhalve schijnbare winsten zwaar belast, anderzijds doordat het kartelbeleid van de

overheid een prijsconcurrentie beoogt welke, mede door de fiscale opvattingen, voldoende winstreservering onmogelijk kan maken en daardoor de continuïteit van ondernemingen en bedrijfstakken in gevaar kan brengen.

De schrijver besluit met de opmerking dat de overheid de ondernemer niet mag belemmeren in het toepassen van tegen economische onzekerheden gerichte - theoretisch en praktisch juist bevonden - middelen.

Ba VI - 3 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, mei 1963*
E 022.3 : E 252.4 : E 626.4

Open ondernemerschap. De commissarissen

Kleerekoper, Prof. Dr. S. — De schrijver beschouwt de behandeling van het commissariaat van de naamloze vennootschap in het rapport „Open ondernemerschap” als een gemiste kans, waarbij hij nog opmerkt zich voor deze gelegenheid op het liberale standpunt te plaatsen. De rapporteur wijkt z.i. nauwelijks af van conventionele en versleten redeneringen en laat na een aantal misverstanden op te helderen.

In tegenstelling tot het rapport acht de schrijver de functies van toezichthouden en meebesturen onverenigbaar. Het zou de commissarissen dwingen een oordeel uit te spreken over het eigen beleid, dat volgens de rapporteur o.a. zou moeten omvatten het vaststellen van de afschrijvingen en reserves alsmede het ondernemingsbeleid op lange termijn.

Het probleem van de beloning is in beginsel niet los te denken van de functie en de daaruit voortspruitende taken en verantwoordelijkheid. Het is principieel onjuist uit te gaan van het uitgekeerde dividend of de berekende winst. Een vaste onvoorwaardelijke beloning verdient de voorkeur. Ook aan het probleem van de cumulatie van commissariaten is de rapporteur voorbijgegaan. De schrijver acht indirecte bestrijding van een te sterke mate van cumulatie mogelijk, indien de wetgever de verantwoordelijkheid van de commissarissen stringenter zou regelen dan thans in het Wetboek van Koophandel - artt. 50 en 51b - is geschied.

Ba VI - 3 : VI - 16 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, mei 1963*
E 022.3 : E 642.412

Fusie

Het mei/juni-nummer van het Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde is geheel gewijd aan het fusieverschijnsel. Naast de in dit repertoriumnummer afzonderlijk weergegeven beschouwingen bevat het artikelen van Drs. P. J. van Sloten, een algemene inleiding; Prof. Dr. J. Wemelsfelder over macro-economische achtergronden; Prof. Dr. J. L. Mey over expansie en fusie in de bedrijfseconomische leer der organisatie; Dr. C. D. Jongman over motieven bij fusie en van Mr. M. V. M. van Leeuwe over civielrechtelijke en fiscale problemen bij fusies van naamloze vennootschappen.

Ba VI - 5 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, mei-juni 1963*
E 633.11

Enige opmerkingen over de gevolgen van de fusie op de interne organisatie

Verburg, Drs. P. — Alhoewel het vanuit intern organisatorisch standpunt bezien veelal doelmatig is een beoogde algehele samenwerking van bedrijven te beginnen met een partiële, beperkt de schrijver zich tot de eerstgenoemde vorm.

In de eerste plaats dient de aandacht gericht te zijn op de maatregelen nodig ter bereiking van de door middel van fusie beoogde doelstellingen. De schoksgewijze groei van de gefuseerde activiteiten doet veelal het evenwicht tussen activiteiten en organisatie verloren gaan en noopt tot een organisatie-onderzoek, gericht op de structuur van de organisatie. Indien de fusie gericht is op verbetering van de kwantitatieve verhoudingen, zal veelal een drastische wijziging in de interne taakverdeling het gevolg zijn, bv. verdergaande interne specialisatie of differentiatie. Veelal zal ook een verdergaande centralisatie van staf- en hulpdiensten gewenst zijn, hetzij geografisch en functioneel, hetzij alleen functioneel. Een van de moeilijkste problemen bij de fusie is de herstructurering van de topleiding. De neiging om de groep van directeuren te verveelvoudigen, kan de bestuurbaarheid van het bedrijf in gevaar brengen.

In de tweede plaats dient aandacht te worden besteed aan de mogelijke zowel als noodzakelijke aanpassing van de organisatie van andere sectoren dan die, welke reorganisatie men door middel van een fusie beoogde. De schrijver behandelt in dit verband de reorganisatie van de beheersingsprocedures.

Ba VI - 5 : VI - 13 *Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde, mei-juni 1963*
E 633.11 : E 641.20

Have you got what it takes to move ahead; The future of middle management - and how to prepare for it

Packard, V.; Uris, A. — In het eerste artikel geeft Packard een korte schets van een groot aantal criteria, welke bepalend zijn voor de kansen van een middelbare bedrijfsleider om in de topleiding te worden opgenomen. De voornaamste voorwaarde is wel volledige toewijding aan de onderneming; een hogere status en meer inkomen zullen als drijfveren onvoldoende blijken. Ook de bereidheid en kundigheid om minder vaktechnisch en meer algemeen besluitvormend te werk te gaan, met name de omgang met mensen en de belangstelling voor hun problemen, is van belang. Voortgezette opleiding zal op den duur een onmisbare voorwaarde zijn, de schrijver spreekt van „college education”.

In het tweede artikel constateert Uris een aantal werkzame krachten, welke vooral verstrend kunnen inwerken op de functionele en hiërarchische positie van het middenkader. Hij noemt o.m. de overbezetting, voortgaande specialisatie, terugkeer naar gecentraliseerde leiding, terwijl de betekenis van dit kader ook wordt aangetast door het toenemend gebruik van computers en door de herziening van eens gevestigde regels, bv. betreffende de spanwijdte van de leiding. Enkele van de gevolgen van deze ontwikkeling zullen zijn een uitdijen van staffuncties en een vervlakking van de lijnorganisatie - beide ten gevolge van de automatisering - een terugdringen van de middelbare bedrijfsleiding naar het eigenlijke produktieproces en daarmee een vergroting van de afstand tussen hen en de hoogste leidinggevende organen. Daardoor zal bv. de bedrijfspolitiek inzake promotie en beloning moeten worden herzien.

Ba VI - 13
E 642.421

Factory, april en juli 1963

Management Based on the First Level

Schleh, E. C. — Nog al te vaak wordt uit het oog verloren dat een doelmatig bedrijfsbeleid begint op het laagste leidinggevende niveau. Bij het tegen elkaar afwegen van de functionele en de lijnorganisatie wordt met de dagelijkse en meest directe leiding van de produktie nauwelijks rekening gehouden, zulks ten nadele van de algehele coördinatie van bedrijfsactiviteiten en de besluitvorming. Tegen de in dit artikel beoogde toekenning van meer bevoegdheden aan bv. voormannen, worden vele bezwaren aangevoerd. De schrijver bespreekt o.a. het aspect van de hogere kosten, mede in verband met de onttrekking aan het eigenlijke produktieproces, en de vermeende noodzaak om alle besluitvorming op dit niveau te controleren, waarbij het onderscheid tussen „de witte boord en de overall” nog altijd een rol speelt.

Door verdergaande decentralisatie van bevoegdheden worden potentiële bekwaamheden dienstbaar gemaakt aan de doelstellingen van de onderneming, welke daardoor tevens voor de desbetreffende werknemers aan wezenlijke inhoud winnen.

Ba VI - 13
E 642.431

Management International, 1962 nr. 6

Nieuwe vormen voor de naamloze vennootschap

Coppes, D r s. T h. — De schrijver beperkt zich tot vraagstukken in het kader van de bestaande structuur van maatschappij en onderneming. Het eerste probleem betreft de medezeggenschap, welke volgens de werknemers onvoldoende is. Daarentegen klagen de werkgevers over te geringe belangstelling voor het bedrijf waarin de arbeiders werkzaam zijn. Tariefsystemen - zoals uitgewerkt door Taylor en zijn volgelingen - blijken de oplossing niet naderbij te brengen. Ook in een geheel andere maatschappijstructuur is zulks het geval, bv. achter het IJzeren Gordijn waar het principe van de Stachanov-arbeider werd ingevoerd. De schrijver wijst op een noodzakelijke andere aanpak, t.w. vorming van de werknemers en verdere delegering van verantwoordelijkheid, waarbij nieuwe vormen van samenwerking dienen te worden ontwikkeld en tevens een relatie moet worden gelegd tussen deze samenwerking en de verdeling van het financiële resultaat ervan.

Een tweede vraagstuk betreft de invloed en de controle op belangrijke beslissingen in de onderneming, bv. in geval van fusie. Desbetreffende veranderingen in het wettelijk bestel, tegemoetkomend aan de wensen der werknemers, zijn geboden. Ook de verantwoordingsplicht van de bedrijfsleiding moet geleidelijk worden vergroot. De schrijver noemt in dit verband twee rapporten van de vakbeweging, nl. van het N.V.V. en van het C.N.V.

Ba VI - 14 : VII - 4 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, mei 1963*
E 631.1 : E 325.23 : E 641.216.2

Konzeption und Systematik des betrieblichen Marketings

Hoellige, W. A. — De empirische uitwerking van het in de Verenigde Staten van Amerika reeds ruim dertig jaar bekende begrip „marketing”, de politiek van afzet en distributiekkanalen, heeft aldaar tot een veelvoud van interpretaties geleid. Een voor Europa hanteerbare conceptie luidt volgens de schrijver aldus: Marketing is de verrichting van alle ondernemingsgewijze handelingen, welke de stroom van goederen en diensten van de producent naar de consument zodanig leidt, dat de bevrediging van de klanten zo goed mogelijk wordt gewaarborgd en het bereiken van de doelstellingen van de onderneming mogelijk wordt gemaakt.

Aan de hand van een Amerikaans marketing-schema behandelt de schrijver vervolgens de relevante factoren, t.w. de door de afzonderlijke onderneming niet beïnvloedbare, bv. culturele, politieke en macro-economische factoren alsmede - op de korte termijn - haar middelen en doelstellingen, vervolgens de centraal gestelde kopers en consumenten en ten slotte de beïnvloedbare factoren („marketing mix”), nl. het produkt, de functionele verkoopplaats, de verkoopbevordering en de prijs.

Een onderdeel van de marketing-strategie dat in het bijzonder de aandacht verdient betreft de juiste marktkeuze. Vele ondernemingen menen ten onrechte dat de Europese integratie hen noodzaakt zich van de ene dag op de andere tot grootbedrijven te transformeren.

Ba VI - 15
E 641.25

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, april 1963

Real Models in Marketing, or Phony Games?; What Models in Marketing?

Wasson, C. H. R.; Lazer, W. — Een in het aprilnummer van 1962 van het *Journal of Marketing* verschenen artikel van W. Lazer over „The Role of Models in Marketing” geeft Wasson aanleiding tot enige kritische opmerkingen inzake de toepassing van wiskundige modellen op het gebied van afzetpolitiek en distributie. De betekenis van een wiskundige wijze van benadering wordt z.i. sterk overschat. Niet alleen worden vele modellen niet of onvoldoende op hun praktische bruikbaarheid getoetst en resulteren zij in een onoplosbare reeks vergelijkingen, maar ook kunnen wezenlijke kwalitatieve factoren versluierd of irrelevante gegevens bij de uitwerking gehanteerd worden. Bovendien meent de schrijver dat bij strategische bedrijfsbeslissingen de niet-wiskundige zg. structurele modellen veelal de voorkeur verdienen.

In het tweede artikel beantwoordt W. Lazer in vijf korte punten deze kritiek, waarbij hij o.a. opmerkt dat naarmate de techniek van marketing zich ontwikkelt de irreële uitgangspunten zullen verdwijnen, doch dat de modellen ingewikkelder zullen worden en een andere dan de algebraïsche wijze van oplossing vereisen.

Ba VI - 15
E 76 : E 641.25

Journal of Marketing, april 1963

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVORWAARDEN

Leistungsabhängige Monatsentlohnung

Soom, D. r. i. n. g. E. — De toepassing van prestatieloonstelsels vindt tot dusverre in hoofdzaak plaats bij die werkzaamheden waarbij een min of meer nauwkeurige tijdstudie technisch mogelijk en economisch verantwoord is. In de meeste bedrijven heeft het accoordloon derhalve slechts betrekking op de helft of een derde deel der werknemers. De schrijver tracht, om diverse redenen, een beloningssysteem te ontwerpen hetwelk de loonbetaling per maand koppelt aan een prestatiebeloning. De techniek van de multimomentopname speelt daarin een grote rol. Het systeem stoelt op een basissalaris, afhankelijk van arbeidsniveau, persoonlijke waardering en duur van de dienstbetrekking, alsmede op een prestatiecomponent. De waardering van de toegekende prestatiefactor is afhankelijk van de moeilijkheidsgraad van het werk en van mogelijke schommelingen in de effectieve werktijd. De prestaties worden vergeleken met vastgestelde normen waarbij zo nodig een tijdslelement wordt ingevoegd.

De schrijver noemt als winstpunten o.a. dat een nauwkeurige tijdstudie niet nodig is, terwijl de prestatiefactor zodanig omschreven wordt, dat hij als gecombineerd kengetal voor kwantitatieve en kwalitatieve prestaties gehanteerd kan worden. Het beschreven systeem bevat bovendien voldoende variatiemogelijkheden om in verschillende bedrijfsafdelingen met aangepaste prestatiepremies te kunnen worden toegepast.

Ba VII - 3
E 225.61

Industrielle Organisation, 1963 nr. 4